

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/75/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814203639
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6814203639.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti odporkyni E. F. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom Park Angelinum 2, 040 01 Košice, IČO: 42 326 923, právne zastúpený Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Park Angelinum č. 2, 040 01 Košice, o zaplatenie 487,83 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 5C/81/2014 - 70 zo dňa 28. 01. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (tretí výrok), p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súd Revúca (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 28. 01. 2015 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 181,51 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 26. 01. 2013 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), vo zvyšnej časti návrh zamietol (druhý výrok) a o náhrade trov konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (tretí výrok). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) so zdôvodnením, že odporkyňa bola v konaní pomerne úspešnejšia len v nepatnej časti 3,08% celkovo uplatneného nároku. Na strane odporkyne vystupoval v konaní vedľajší účastník, ktorý si uplatnil nárok na náhradu trov konania a tvrdil, že vstúpil do konania len v časti predstavujúcej náhradu škody. Vstup vedľajšieho účastníka nie je možný len do časti konania predstavujúcej náhradu škody. Občiansky súdny poriadok pojem „časť súdneho konania“ pre účely vstupu vedľajšieho účastníka nepozná. Aj keď vedľajší účastník v konaní namietal nezákonnosť alebo nesprávnosť len v časti navrhovateľom uplatneného nároku, vždy musí vstúpiť do celého konania. Vedľajší účastník v otázke trov znáša procesný úspech resp. neúspech účastníka na strane ktorého v konaní vystupoval, a to aj v tom prípade, ak vedľajší účastník v konaní namietal nesprávnosť iba časti navrhovateľom uplatneného nároku a jeho námietky boli v plnom rozsahu zohľadnené v konečnom rozhodnutí. Preto aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi bolo rozhodnuté rovnakým spôsobom podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ako vo vzťahu k hlavnému účastníkovi. Argumentácia vedľajšieho účastníka by bola akceptovateľná, ak by súd časť nároku na náhradu škody vylúčil na samostatné konanie, ako to vedľajší účastník navrhoval, avšak jeho návrh bol zamietnutý. Nesúhlasil s názorom, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľov vystupuje v konaní samostatne, a teda možno samostatne a nezávisle od hlavného účastníka na strane ktorého v konaní konaná, posudzovať jeho nárok na náhradu trov konania. Takáto argumentácia by mohla mať svoje opodstatnenie pri vedľajšom účastníkovi, ktorý do konania vstúpi podľa § 93 ods. 1 O.s.p., teda ak ide

o osobu, ktorá má právny záujem na výsledku konania, nie však ak ide o vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstúpil podľa § 93 ods. 2 O.s.p. Takýto vedľajší účastník nemá iný záujem na konaní a jeho výsledku, len obranu práv hlavného účastníka - spotrebiteľa. Takýto náhľad na postavenie vedľajšieho účastníka - združenie na ochranu práv spotrebiteľov v konaní je plne v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR R 62/2014, podmieňujúcou vykonávanie jednotlivých úkonov vedľajším účastníkom súhlasom hlavného účastníka, na strane ktorého v konaní stojí, ako aj s legislatívnym vývojom (Zák. č. 353/2014 Z. z., ktorý s účinnosťou od 1. 1. 2015 novelizoval § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), ktorý dokonca samotnú možnosť vstupu právnickej osoby na ochranu práv spotrebiteľa do konania ako vedľajšieho účastníka podmienil výslovným udelením súhlasu hlavným účastníkom s takýmto vstupom. Z toho vyplýva, že vedľajší účastník, právnická osoba zriadená na ochranu práv spotrebiteľa, by mala zdieľať jeho právne postavenie v konaní, a to aj v otázke nároku na náhradu trovy konania. Navyše hlavným a jediným dôvodom vstupu vedľajšieho účastníka združenia na ochranu spotrebiteľa do konania je pomoc účastníkovi - spotrebiteľovi v ochrane jeho práv a nie získavanie majetkového prospechu v podobe náhrady trov konania.

Proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového súdu, konkrétne do výroku o náhrade trov konania, podal vedľajší účastník na strane odporkyne prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Poukázal na to, že navrhovateľ v prejednávanej veci spojil do žaloby dva skutkovo a právne samostatné nároky. Jedným bol nárok na tzv. hovorné a druhým nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty transformovanej na náhradu škody. Do konania vstúpil na podporu spotrebiteľa len v rozsahu, v ktorom boli žalobcom porušované spotrebiteľské práva a v tejto časti bol plne úspešný, pričom rozsah pôsobenia v konaní o viacerých nárokoch mohol určiť až po oboznámení sa so žalobou. O samostatnosti uvedených nárokov a ich rozdielnom právnom základe svedčí aj posudzovanie týchto nárokov z hľadiska plynutia premičacej doby, v súvislosti s čím poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 28/1970, R 53/1993 a sp. zn. 4MCdo 20/2010 zo dňa 26. 01. 2011. Poukázal ďalej na súvisiacu rozhodovaciu činnosť krajských súdov, na ciele politiky Európskej únie v rámci ochrany spotrebiteľa a na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie. V časti, v ktorej namietal porušenie práv spotrebiteľa, mal plný úspech v konaní, t.j. vo výške 265,-Eur, z ktorého vychádzal aj jeho právny zástupca pri určení trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na jeho procesný úspech prvostupňový súd vec v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu nesprávne právne posúdil. Na základe uvedeného potom žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že odporca nemá právo na náhradu trov konania a navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 52,60 Eur na účet jeho právneho zástupcu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Navrhovateľ k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za vecne správne a vydané v súlade so zákonom, a preto žiadal odvolanie vedľajšieho účastníka zamietnuť.

Odporkyňa sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jej strane nevyjadрила.

Krajský súd ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa ustanovenia podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (zmluva o pripojení uzavretá medzi navrhovateľom a odporkyňou dňa 14. 02. 2011). Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázku, či Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom v Košiciach (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Odvolací súd ešte upozorňuje, že zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony došlo k zmene ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. a na to, aby vedľajší účastník, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, účinne vstúpil z vlastného podnetu do súdneho konania, musí doložiť aj súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce v konaní vystupovať, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Uvedené ustanovenie však nadobudlo účinnosť 1. januára 2015 a nemožno ho aplikovať na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo pred uvedeným termínom, čomu zodpovedá aj odôvodnenie tohto rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA so sídlom v Košiciach (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právny zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V predmetnom prípade sa navrhovateľ domáhal voči odporkyne zaplata sumy 487,83 Eur s príslušenstvom. Vedľajší účastník vstúpil do konania na stranu odporkyne oznámením o svojom vstupe zo dňa 09. 09. 2014, ktoré upresnil podaním zo dňa 17. 10. 2014 tak, že do konania vstupuje len v časti týkajúcej sa uplatňovanej náhrady škody vo výške 193,-Eur.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Prvostupňový súd rozsudkom zo dňa 28. 01. 2015 návrhu navrhovateľa (celkom uplatňovaný nárok 374,51 Eur s príslušenstvom) v časti o zaplata 181,51 Eur s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Z uvedeného je zrejme, že každý z účastníkov mal vo veci úspech len čiastočný, preto prvostupňový súd o náhrade trov konania správne rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu

trov konania nárok (správne malo byť v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. uvedené „právo na náhradu trov konania“, avšak tento nedostatok odvolací súd neodstraňoval, nakoľko nemá žiadne právne a ani faktické dôsledky na postavenie účastníkov konania vo vzťahu k náhrade trov konania). V súvislosti so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a jeho právom na náhradu trov konania odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších právnych predpisov, vstúpila do súdneho konania na strane účastníka (spotrebiteľa), ktorému chce svojimi procesnými úkonmi pomáhať, avšak nemôže byť vedľajším účastníkom len vo vzťahu k časti predmetu konania, ktorá mu „vyhovuje“ a vo zvyšnej časti predmetu konania vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy neposkytnúť pomoc účastníkovi (spotrebiteľovi), popri ktorom sa zúčastňuje konania. Z uvedeného dôvodu považuje odvolací súd záver prvostupňového súdu o nemožnosti vstupu vedľajšieho účastníka do časti konania za správny a rovnako za správne považuje odvolací súd aj nadväzujúce rozhodnutie o trovách prvostupňového konania vedľajšieho účastníka, ktorý zdieľa procesný úspech resp. neúspech odporkyne v tomto súdnom konaní.

Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku okresného súdu zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, avšak tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol, že mu ich náhradu nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.